

## รหัสโครงการ ๑๓๐๘๐๕

๑. ชื่อ โครงการ โครงการคนเมืองปาน สุขภาพจิตตี ปี ๒๕๖๒
๒. ประเภทโครงการ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาระบบบริการสุขภาพตาม service plan
๓. ตัวชี้วัดหลักและค่าเป้าหมายความสำเร็จของโครงการ

## ตัวชี้วัดหลัก

๑. อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ ไม่เกิน ๖.๕ ต่อแสนประชากร

## ตัวชี้วัดรอง

๑. การเข้าถึงบริการโรคซึมเศร้า มากกว่า ร้อยละ ๕๕

## ๔. หลักการและเหตุผล

การฆ่าตัวตายเป็นปัญหาระดับโลก โดยทั่วโลกมีผู้ฆ่าตัวตายสำเร็จปีละ ๘๐๐,๐๐๐ คน เฉลี่ย ๑ คนในทุกๆ ๕๐ วินาที หากกว่าการตายจากสังคมและถูกฆ่าตายรวมกัน ส่วนสถานการณ์ของประเทศไทย ในปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐ มีอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ ๖.๗, ๖.๓๕ และ ๖.๐๓ ต่อแสนประชากร ตามลำดับ มีผู้พยายามทำร้ายตัวเองประมาณ ๕๓,๐๐๐ คน เฉลี่ยชั่วโมงละ ๖ คน กระจายอยู่ทุกชุมชน ภาคเหนือเป็นภาคที่มีคนฆ่าตัวตายสูงสุด อยู่ที่ ๑๐.๓๔ ต่อแสนประชากร ส่วนใหญ่เป็นวัยแรงงาน วัย สูงอายุมีแนวโน้มสูงขึ้น สาเหตุที่พบได้บ่อยที่สุด ๕ เรื่อง คือ ความสัมพันธ์, สุรา, ยาเสพติด, สภาพสังคม เศรษฐกิจ โดยผู้ชายมีปัจจัยความเสี่ยงมาจากการปัญหาโรคทางจิต ใช้สารเสพติด โดยเฉพาะการดื่มสุรุมาก ขึ้น จะมีโอกาสทำร้ายตัวเองมากกว่าผู้หญิงถึง ๒ เท่า ส่วนในผู้หญิงมักมีสาเหตุมาจากความสัมพันธ์ ได้แก่ น้อยใจ ถูกทำหน้าดุ่่า ผิดหวังความรัก กรมสุขภาพจิต ได้ศึกษาพบว่า ร้อยละ ๘๐ ของคนที่ฆ่าตัว ตายจะมีภาระวางแผนและแสดงพฤติกรรมก่อนลงมือ ประมาณ ๒-๓ วัน ร้อยละ ๖๐ ลงมือเพราะหัน พลันแล่น ปัญหาการฆ่าตัวตายเป็นปัญหาที่ประเทศไทยต้องสูญเสียเศรษฐกิจปีละกว่า ๔๐๐ ล้านบาท ซึ่ง การฆ่าตัวตาย มีผลกระทบต่อความมั่นคงและปลดออกภัยในจิตใจคนในประเทศไทย

การฆ่าตัวตายเป็นปัญหาที่สำคัญของอำเภอเมืองปาน จากการเก็บข้อมูลการฆ่าตัวตายของคน อำเภอเมืองปาน พบว่า อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จสูงกว่าตัวชี้วัดระดับประเทศที่กรมสุขภาพจิตกำหนด (อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จไม่เกิน ๖.๕ ต่อแสนประชากร) โดยปี ๒๕๕๙, ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑ มีอัตราการ ฆ่าตัวตายสำเร็จ ๓๒.๗๘, ๒๔.๒๔ และ ๑๗.๘๘ ต่อแสนประชากร ตามลำดับ ส่วนอัตราการพยายามทำ ร้ายตนเอง ปี ๒๕๖๑ เท่ากับ ๓๒.๙๖ ต่อแสนประชากร ส่วนใหญ่เป็นวัยแรงงาน และผู้สูงอายุมีแนวโน้ม เพิ่มขึ้น เพศชายฆ่าตัวตายสำเร็จมากกว่าเพศหญิง สาเหตุการฆ่าตัวยามากจากความสัมพันธ์กับคนใกล้ชิด รองลงมาจากการซึมเศร้า/โรคจิต ติดสุรา ผู้สูงอายุที่มีโรคเรื้อรัง นอกจากนี้ยังพบว่า การดื่มสุราเป็น ตัวกระตุ้นให้เกิดการฆ่าตัวตายอีกด้วย จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหาการฆ่าตัวตายดังกล่าว จึง ควรมีการพัฒนาระบบบริการสุขภาพตาม service plan สุขภาพจิต ดังนั้นจึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น

### ๕. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้แพทย์ เภสัชกร พยาบาล มีความรู้ ความเข้าใจในการดูแลผู้มีปัญหาทางสุขภาพจิต
๒. เพื่อให้คณะทำงานสุขภาพจิตปฏิบัติตามแผนและโครงการ ปี ๒๕๖๒ ที่วางไว้
๓. เพื่อให้ผู้ป่วยจิตเวชที่รับยาที่ รพ.สต.ได้รับการประเมินอาการ เพื่อปรับแผนการรักษาตามความเหมาะสม และ เจ้าหน้าที่ได้รับความรู้ในการดูแลผู้ป่วยจิตเวช
๔. เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพจิตในโรงพยาบาล ผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิตเข้ารับการรักษาและดูแลอย่างต่อเนื่อง
๕. เพื่อให้เกนนำชุมชนสามารถเฝ้าระวังความเสี่ยงต่อปัญหาการฆ่าตัวตาย ส่งต่อเข้ารับการรักษาได้ทันท่วงที
๖. เพื่อให้เกิดโครงการลด ละ เลิก การดื่มสุรา เกิดมาตรการทางสังคมเพื่อลดปัญหาการดื่มสุรา ในตำบลเจ้าช้อน
๗. เพื่อให้ผู้ประสบภัยพิบัติ ภาวะวิกฤต พยายามฆ่าตัวตายได้รับยาเยียวยาทางจิตใจ

### ๖. เป้าหมาย

#### เป้าหมาย

๑. แพทย์ เภสัชกร พยาบาล มีความรู้ ความเข้าใจในการดูแลผู้มีปัญหาทางสุขภาพจิต
  ๒. แผนและโครงการ ปี ๒๕๖๒ ได้ปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ร้อยละ ๑๐๐
  ๓. ผู้ป่วยจิตเวชที่รับยาที่ รพ.สต.ได้รับการประเมินอาการ ร้อยละ ๘๐ เพื่อปรับแผนการรักษาตามความเหมาะสม เจ้าหน้าที่ได้รับความรู้ในการดูแลผู้ป่วยจิตเวช
  ๔. การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพจิตในโรงพยาบาล ผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิตเข้ารับการรักษาและดูแลอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ ๘๐
  ๕. /genนำชุมชนสามารถเฝ้าระวังความเสี่ยงต่อปัญหาการฆ่าตัวตาย ส่งต่อเข้ารับการรักษาได้ทันท่วงที อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ ลดลง ร้อยละ ๕๐ ของปี ๒๕๖๑
  ๖. เกิดโครงการลด ละ เลิก การดื่มสุรา เกิดมาตรการทางสังคมเพื่อลดปัญหาการดื่มสุราในตำบลเจ้าช้อน อย่างน้อย ๔ หมู่บ้าน
  ๗. ผู้ประสบภัยพิบัติ ภาวะวิกฤต พยายามฆ่าตัวตายได้รับยาเยียวยาทางจิตใจทุกราย
- กลุ่มเป้าหมาย

๑. แพทย์ ๑ คน เภสัช ๑ คน พยาบาล ๒ คน
๒. คณะทำงานสุขภาพจิต
๓. ผู้ป่วยจิตเวชที่รับยาอยู่ รพ.สต.
๔. ผู้ป่วยที่มีปัญหาทางสุขภาพจิต
๕. /genนำชุมชน
๖. ผู้ติดสุราในชุมชนเจ้าช้อน
๗. ผู้ประสบภาวะวิกฤต

๗. กลยุทธ์/กลวิธี

๑. พัฒนาบุคลากร ส่งแพทช์ เกสซ์ พยาบาลเข้าอบรมตามหลักสูตรสุขภาพจิต ประชุมคณะทำงานงานสุขภาพจิต ปีละ ๒ ครั้ง
๒. พัฒนาระบบบริการในโรงพยาบาล รพ.สต.
๓. อบรมแก่นำชุมชน/อสม. คัดกรองปัญหาสุขภาพจิต/เฝ้าระวังความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย
๔. คืนข้อมูล อบรมแก่นำชุมชนในการดูแลผู้มีปัญหาการดื่มสุรา /อสม.ประเมินผู้มีปัญหาการดื่มสุราตามแบบ Audit ส่งต่อ บำบัด พื้นฟู
๕. ออกเยี่ยมเยียวยาจิตใจ ครอบครัวที่ประสบภัยพิบัติ วิกฤตในชีวิต และผู้ที่พยายามฆ่าตัวตาย
๖. ติดตาม นิเทศ ประเมินผล รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการดำเนินงาน

๔. วิธีการ/กิจกรรม

ชื่อ กิจกรรม	หัวระบบทราบดำเนินงาน											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรมที่ ๓ พัฒนาบุคลากร												
๑. แนวทางอบรมหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยจิตเวช												
๒. เนสัช อบรมการดูแลระบบบำบัดการใช้ยาจิตเวช												
๓. พยายาม อบรมหลักสูตรการดูแลสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น												
๔. ประชุมคณะกรรมการบริหารงานสุขภาพจิต ปีละ ๒ ครั้ง												
กิจกรรมที่ ๒ พัฒนาระบบบริการ												
๑ ระบบบริการใน รพ.สต (ศูนย์สืบสุข)												
๑.๑ ประชุมนักการผู้ป่วยจิตเวชทุกระยะที่ รพ.สต.												
๑.๒ เยี่ยมบ้านผู้ป่วยจิตเวช												
๑.๓ ประเมินอาการจิตเวชผู้ป่วยรายใหม่												
๑.๔ ให้ความรู้ทางการทางด้านจิตเวช												
๑.๕ ดำเนินงานตามแผน/โครงการคัดกรองปัญหาสุขภาพจิต ในชุมชน												
๒. ระบบบริการในโรงพยาบาล												
๒.๑. คัดกรองสุขภาพจิต												
๒.๒. ให้การบำบัดด้านจิตสังคมในโรงพยาบาล เช่น สุขภาพจิตศึกษา การให้คำปรึกษา จิตบำบัด การสร้างแรงจูงใจ บำบัด ให้คำปรึกษา ๒.๓. ติดตามผู้ป่วยรับยาต่อเนื่อง												
๒.๔. ออกจิตเวชชุมชน												

ข้อกิจกรรม	หัวระบบทราบดำเนินงาน								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.
๒.๕ เยี่ยมน้ำบ้าน									
๓. ระบบบริการในชุมชน									
๓.๑ อบรม อบรม ดูแลผู้ป่วยสูงอายุและจิตเวชในชุมชน									
๓.๒ ศึกษาร่องโรบินิโต โรคซึมเศร้า โรคติดสุราและความเสียหายในการกระตัวภายใน									
๓.๓ สำนักสุ่มเสียงผู้ตัวยาส่งต่อมา รพ.สต. หรือ รพ. การติดตามผู้ป่วยรักษาต่อเนื่อง									
๓.๔ เยี่ยมน้ำบ้าน									
๓.๕ การเฝ้าระวังภัยทางสุรในชุมชน									
๓.๖ ศึกษาดูมูล อบรมແນ່ນາຍຸ້ນນັກในการดูแลผู้สูงอายุ									
๓.๗ การติดสุรา									
๓.๘.๑ อบรม.ประเมินผู้มีบุคลากรดูแลสุราตามแบบ Audit									
๓.๙.๑.๑ ส่งต่อ /ให้คำแนะนำ/ติดตามการบำบัด									
๓.๙.๑.๒ บำบัด /ผู้มีสุขภาพผู้บำบัดสุรา									
๓.๙.๑.๓ ลง鞭ปรับเปลี่ยนเรียนรู้ กิจกรรมการทางสังคม									
๓.๗. ออกเยี่ยม เยี่ยมบ้านเด็ก ครอบครัวที่ประสบภัยพิบัติ วิกฤตในชีวิต และผู้พิพากษามาตัวตาย									
กิจกรรมที่ ๓ การติดตามประเมินผล									
-ติดตาม เนทค รวมรวมชุมชน									
-วิเคราะห์ข้อมูล									
-สรุปผลการดำเนินงาน									

๙. ระยะเวลาดำเนินการ เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ - มิถุนายน ๒๕๖๒

๑๐. ผู้รับผิดชอบ นางธนากรณ ใจมา

หน่วยงานงานรับผิดชอบหลัก งานสุขภาพจิตและจิตเวช

หน่วยงานสนับสนุน กลุ่มงานบริการปฐมภูมิและองค์รวม รพ. เมืองปาน

๑๑. การติดตามกำกับและประเมินผล

#### การติดตาม

๑. การรายงานการประชุมคณะกรรมการสุขภาพจิต

๒. รายงานการฟ้าตัวตาย และรายงานการเข้าถึงบริการผู้ป่วยโรคซึมเศร้า

๓. การนิเทศร่วมกับ คปสอ.เมืองปาน

#### การประเมินผล

๑. อัตราการฟ้าตัวตายสำเร็จ ไม่เกิน ๖.๕ ต่อแสนประชากร

๒. อัตราการเข้าถึงบริการโรคซึมเศร้า ร้อยละ ๕๕

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. การเข้าถึงผู้ป่วยโรคจิตเวช โรคซึมเศร้า ติดสุรา เพิ่มขึ้น

๒. เกิดเครือข่ายในการเฝ้าระวังการฟ้าตัวตายในชุมชน

๓. ผู้ป่วยจิตเวชไม่เกิดอาการกำเริบ

๔. อัตราการฟ้าตัวตายลดลง

๑๓. งบประมาณ เงินบำรุงโรงพยาบาลเมืองปาน

#### กิจกรรมที่ ๑ ประชุมคณะกรรมการสุขภาพจิตครั้งที่ ๑

##### หมวดค่าใช้สอย

- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อๆ ละ ๕๐ บาท จำนวน ๑๐ คน	เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่าง ๒ มื้อๆ ละ ๒๐ บาท จำนวน ๑๐ คน	เป็นเงิน ๔๐๐ บาท
	รวมเป็นเงิน ๙๐๐ บาท

#### กิจกรรมที่ ๒ ประชุมคณะกรรมการสุขภาพจิตครั้งที่ ๒

##### หมวดค่าใช้สอย

- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อๆ ละ ๕๐ บาท จำนวน ๑๐ คน	เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่าง ๒ มื้อๆ ละ ๒๐ บาท จำนวน ๑๐ คน	เป็นเงิน ๔๐๐ บาท
	รวมเป็นเงิน ๙๐๐ บาท

#### กิจกรรมที่ ๓ อบรม แกนนำชุมชน/ օสมการดูแลผู้ป่วยสุขภาพจิตและจิตเวชในชุมชน ใน รพ.๑ แห่ง และ ๘ รพ.สต. รวม ๙ แห่ง

##### หมวดค่าใช้สอย

- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อๆ ละ ๕๐ บาท จำนวน ๕๐ คน ๙ แห่ง เป็นเงิน ๒๒,๕๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่าง ๒ มื้อๆ ละ ๒๐ บาท จำนวน ๕๐ คน ๙ แห่ง เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๔๐,๕๐๐ บาท

ผ่านการตรวจสอบจากกลุ่มงานพัฒนาชุมชนศาสตร์ฯ

นางสาววิรารณ สุทธคা  
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

รหัสโครงการ ๑๗๐๔๒๐๔

กิจกรรมที่ ๔ อบรมแกนนำชุมชนในการดูแลผู้มีปัญหาในการดื่มสุรา ต. แจ้ช้อน  
หมวดค่าใช้สอย

- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อๆ ละ ๕๐ บาท จำนวน ๖๐ คน	เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่าง ๒ มื้อๆ ละ ๒๐ บาท จำนวน ๖๐ คน	เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท
- ค่าวิทยากร ๓ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท	เป็นเงิน ๑,๘๐๐ บาท
	รวมเป็นเงิน ๗,๒๐๐ บาท
(สีหมึกห้าพันเก้าร้อยบาทถ้วน)	รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๙,๕๐๐ บาท

๑๕. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ .....  
*กุลจิต*  
ผู้เสนอโครงการ  
(นางธนากรณ ใจมา)  
ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

๑๖. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ .....  
*สมศักดิ์ อิ่มปัญญา*  
ผู้เห็นชอบโครงการ  
(นายสมศักดิ์ อิ่มปัญญา)  
ตำแหน่ง สาธารณสุขอำเภอเมืองปาน

ลงชื่อ พันโท .....  
*กุลจิต*  
ผู้เห็นชอบโครงการ  
(ศุภชัย คุณวรรรณ)  
ตำแหน่ง นายแพทย์ชำนาญการรักษาการในตำแหน่ง  
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเมืองปาน

๑๗. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ .....  
*กุลจิต*  
(นายประเสริฐ กิจสุวรรณรัตน์)  
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดลำปาง

ผ่านการตรวจสอบจากผู้รับผิดชอบบริหารแผนอำเภอแล้ว

ลงชื่อ .....  
*กุลจิต*

(นายสมศักดิ์ วงศ์ทอง)  
ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุข ชำนาญการ

นางสาววีรวรรณ สุทธคำ<sup>กุลจิต</sup>  
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

รายละเอียดการประชุม/อบรม

โครงการ : อบรมแกนนำชุมชนในการดูแลผู้มีปัญหาในการดื่มสุรา ต. แจ้ช้อน

กลุ่มเป้าหมาย แกนนำชุมชน/ อสม รพ.สต. แจ้ช้อน

จำนวนผู้เข้าร่วม ๖๐ คน

ระยะเวลาดำเนินการ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

งบประมาณ ๗,๒๐๐ บาท

รายละเอียด

๑. ค่าตอบแทน -

๒. ค่าใช้สอย

- |   |                    |
|---|--------------------|
| - ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อฯ ละ ๕๐ บาท จำนวน ๖๐ คน | เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท |
| - ค่าอาหารว่าง ๒ มื้อฯ ละ ๒๐ บาท จำนวน ๖๐ คน    | เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท |
| - ค่าวิทยากร ๓ ชั่วโมงฯ ละ ๖๐๐ บาท              | เป็นเงิน ๑,๘๐๐ บาท |

รวมเป็นเงิน ๗,๒๐๐ บาท

๓. ค่าวัสดุ -

๔. หัวข้อวิชา/หลักสูตร

๔.๑. คืนข้อมูลพฤติกรรมการดื่มสุราใน ต.แจ้ช้อน บัญหาที่เกิดจากการดื่มสุราในชุมชน

๔.๒. ความรู้เกี่ยวกับสุรา ภาระติดสุรา การดูแล บำบัด รักษา พื้นฟูสภาพ ผู้ติดสุราในชุมชน

๔.๓. แนวทางในการดูแล /ส่งต่อ ผู้ป่วยติดสุราที่มีอาการที่เป็นอันตรายต่อตัวผู้ป่วยและผู้อื่น

๔.๔. การดำเนินโครงการลด และ เลิกสุราในชุมชน และมาตรการสังคม

๕. สถานที่ดำเนินการ : ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ช้อน อ.เมืองปาน จ.ลำปาง

## กำหนดการประชุม/อบรม

โครงการ : คนเมืองปานสุขภาคพิจิตดี ปี ๒๕๖๗

หลักสูตร : กิจกรรม อบรมแกนนำชุมชนในการดูแลผู้มีปัญหาในการดื่มสุรา ต. แจ้ช้อน	
เวลา	กำหนดการ
๐๘.๐๐ - ๐๙.๓๐ น.	ลงทะเบียน
๐๙.๓๐ - ๑๐.๐๐ น.	คืนข้อมูลเพื่อติดตามการดื่มสุราใน ต.แจ้ช้อน บัญชาที่เกิดจากการดื่มสุราในชุมชน
๑๐.๐๐ - ๑๐.๔๕ น.	ความรู้เกี่ยวกับสุรา ภาวะติดสุรา การดูแล บำบัด รักษา พื้นฟูสภาพ ผู้ติดสุรา ในชุมชน โดยแพทย์รักษ์ รักษ์ตระกูล จิตแพทย์ รพ.ลำปาง
๑๐.๔๕ - ๑๑.๐๐ น.	อาหารว่าง
๑๑.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	แนวทางในการดูแล / ส่งต่อ ผู้ป่วยติดสุราที่มีอาการที่เป็นอันตรายต่อตัวผู้ป่วย และผู้อื่น โดยแพทย์รักษ์ รักษ์ตระกูล จิตแพทย์ รพ.ลำปาง
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	อาหารกลางวัน
๑๓.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.	กิจกรรมกลุ่ม เพื่อวางแผนทำโครงการลด ละ เลิกสุราในชุมชน
๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕ น.	อาหารว่าง
๑๔.๔๕ - ๑๖.๐๐ น.	นำเสนอโครงการ ของ แต่ละชุมชน
๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.	ข้อเสนอแนะโครงการ สรุปการประชุม ซักถาม ปิดการอบรม